

Willem Wouda: een praktijkman barstensvol ervaring

Vier jaar geleden vierde het echtpaar Wouda het 40-jarig huwelijksfeest. Ter gelegenheid daarvan werd deze foto gemaakt.

Willem Wouda is een paardenman. Dat staat vast als je kennis met hem hebt gemaakt. Urenlang kan hij over paarden en

zijn belevenissen zitten te vertellen, over voseblessen en mooie zwarte, wijzend en gebarend, de pijp in zijn

linkerhand, de aansteker in de rechter, een oog quasi terloops op de twee merries in de wei voor het huis. Het zijn dochters van Gereldine, de zwart-bles die hij kort geleden af moest geven. Bij Gereldine fokte hij elk jaar een veulentje, altijd met hengsten van Wout Huisman, en verder verhandelde hij zo nu en dan eens wat, beleerde hij paarden, kocht in opdracht. En daarvoor had hij ook altijd paarden op de boerderij, een stuk of 8 meestal. Maar Willem Wouda beperkte zich in zijn leven niet tot paarden en "boeren": ooit was hij drummer in een band, nog steeds is hij trombonist bij Concordia Voorwaarts in Baarn ("ik ben al 66 jaar muzikant"), hij reed Harley, was 12 jaar actief lid van de gemeenteraad van Eemnes voor de Boerenpartij. Paarden, het liefst zwarte, waren echter de allergrootste hobby van Willem Wouda, nu 74, een praktijkman barstens vol ervaring die dolgraag zou willen weten wat er nou van de nakomelingen van zijn preferente Gereldine terecht is gekomen.

Om al de kostelijke verhalen van Willem Wouda weer te geven, zou een aflevering van In de Strengen kosten. Werkelijk urenlang kan hij

herinneringen ophalen die betrekking hebben op de paarden, en als kennissen binnenvallen in het schitterend gelegen optrekje achter het motel De Witte Bergen aan de snelweg bij Eemnes/Baarn, schuiven die aan, drinken koffie, roken een sigaar en luisteren mee, met open mond soms, vol bewondering voor de autoriteit van Willem Wouda. "Man man, wat heb ik wat meege maakt," klinkt het af en toe tussen de verhalen door, de verhalen die doorspekt zijn met voorbeelden van praktische situaties en oplossingen, waaruit blijkt dat Wouda "een paard kent", zoals dat heet. Een markant, wilskrachtig, bijna trots figuur, ondanks zijn 74 levensjaren nog steeds groot en fier van postuur. Hij komt uit het dorp waar meer paardenfokkers wonen, het Groningse Opende: "Ik was de eerste die een paard voorbracht in het Westerkwartier, ik had de eerste merrie die op de nieuw ingestelde keuring in Marum opgenomen werd. Een jonge Daleno, dat was een grote maat Hackney, uit een Oostfriese moeder. Ik had er een veulentje bij van Didono. Als u wat wilt weten over de paarden in Groningen, dan ken ik u nog wat vertellen. Daar konden we van leven! Voorman, Majesteit, Harro, ik ken ze allemaal hoor! Ik was weg van Didono, een zwart-bles met 4 half-witte benen.

Het moet net voor de oorlog zijn geweest dat Willem Wouda met deze merrie van Daleno uit een Oostfriese moeder naar de keuring ging. Het veulen is van Didono.

Dat was een beste, die was zijn tijd ver vooruit, wel 15 jaar. Een mooi, rank paard, dat meer overeen kwam met het Gelderse type. Inspecteur Maarsingh wilde in verband met het werk op het land toch meer het Groninger type behouden maar zo'n Groninger had toch niet dat luxe dat wij wilden, om te rijden voor het plezier."

Uppercut

In dat rijden had Willem Wouda een goede naam. Hij verdiende de medaille van de Stichting van de Landbouw twee keer, waarvan een keer met Hermina van Geert Scheringa uit Midwolde. En dan volgt er weer zo'n machtig verhaal over hoe die nou zadelmak gemaakt moest worden. Wouda was de eerste die de Volbloed Uppercut ging rijden: "Mellema die begon met Uppercut, ja, die heb ik voor het eerst gereden, bij manege Juttingh in Haaren. Mellema was instructeur, we waren samen in dienst geweest en zo kenden we elkaar goed. Hij was officier, ik niet, zover heb ik het niet gebracht. Mellema was toch niet mis, hij leidde instructeurs op, was bij de cavalerie geweest, had dus veel met Arabieren en leren gewerkt. Uppercut was gruwelijk mak. Maar een leuke hengst. Je kon merken, je hebt vuur voor je, maar toch was het een lief paard." Willem Wouda volgde bij Mellema en Maarsingh een cursus paardkennis en vanwege zijn rijreputatie kreeg hij de rijvereniging van Marum onder zijn hoede. Na zijn "gedwongen" verhuizing naar het centrum van het land leerden de ruiters uit Laren en omstreken weer veel van de routinier uit het Noorden.

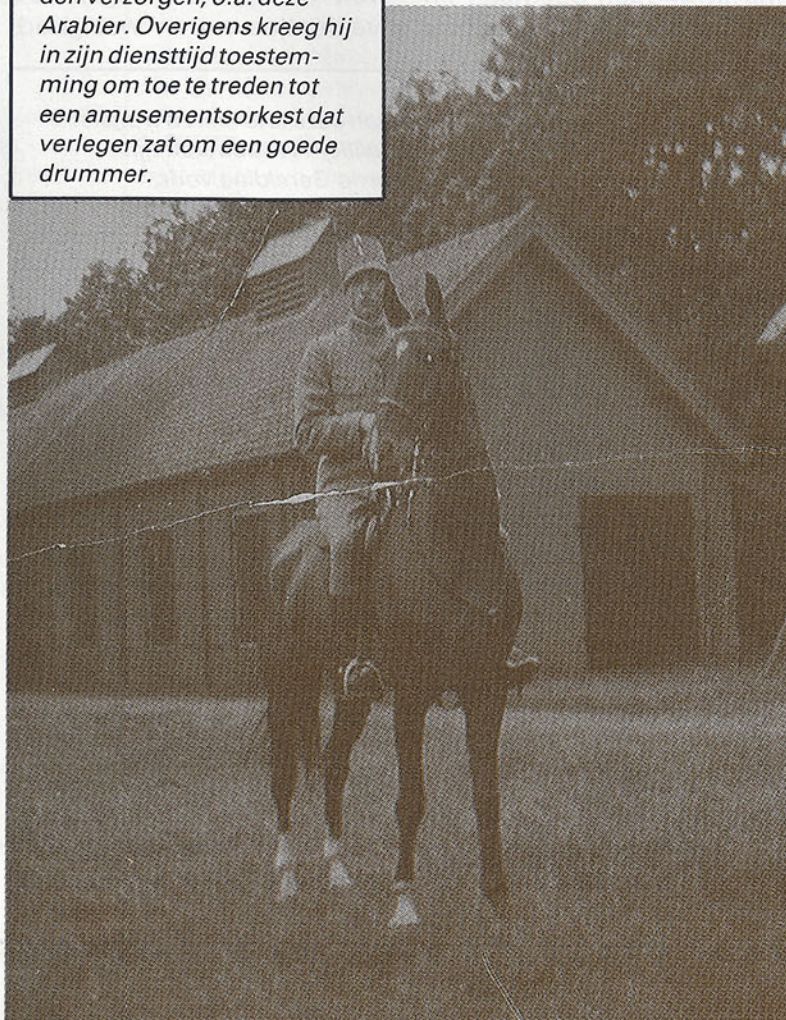
Uitzicht

"Ik ben een mobilisatieslachtoffer," zegt hij nu, met een knipoog naar zijn vrouw: Willem Wouda trouwde in '47 met het meisje dat hij tijdens de moeilijke mobilisatieperiode had leren kennen. Ook daar heeft hij verhalen over, bijvoorbeeld over zijn avontuur toen hij het bevel kreeg om een span weg te rijden voor een keukenkar ondanks zijn waarschuwing

om dat niet te doen omdat de dissel een voet te kort was. Het spul sloeg op hol, tegemoet komende auto's vluchten de sloot in en Wouda belandde uiteindelijk met een gebroken pols, een gescheurde knie en gekneusde ribben in het ziekenhuis. En dan wilden ze hem achteraf nog de schuld geven, zo waren ze!

Aan de Wakkerendijk begonnen ze na hun trouwen te boeren op 30 bunder grond. Zo'n 40 melkkoeien waren er op het bedrijf, en natuurlijk de paarden. Een jaar of 13 geleden besloten ze kleiner te gaan wonen. Ze kochten een prachtig gelegen stuk grond van 1.75 ha., bebouwd met een houten huis en wat schuurtjes. Wouda bouwde er samen met zijn schoonzoon twee nieuwe huizen op, de zoon vertrok al eerder naar het Noorden waar hij een boerderij kocht. De luchtfoto ervan en de familiefoto's worden nu trots tevoorschijn gehaald. Zelf woont hij nu ook schitterend, met vanuit de woonkamer het uitzicht op de wei die er enkele meters vandaan begint, waar de twee merries lopen, een met een veulentje van Batello ten tijde van het gesprek. (In de

Ook in het leger kon Wouda zijn hobby uit blijven oefenen: paard rijden en paarden verzorgen, o.a. deze Arabier. Overigens kreeg hij in zijn diensttijd toestemming om toe te treden tot een amusementsorkest dat verlegen zat om een goede drummer.

polder heeft Wouda ook nog de beschikking over grasland). Op vakantie is het echtpaar Wouda één keer geweest, naar Canada en de Verenigde Staten, in het midden van de jaren '60. "Dat was voor ons de grote reis," heet het nu, "anders zijn we nooit op vakantie geweest." Waarom zouden ze.

Gereldine

Paarden noemt Willem Wouda niet bij de afstamming, hij noemt ze nog "de vosbles", "de zwarte met vier witte benen" of "de bruine met twee witte achterbenen". Hij ziet ze, beoordeelt ze, op hun gemoed en op hun gestel, en weet dan of het paard hem zint of niet. Indexen, cijfers, analyses, ze komen niet eens ter sprake. En als het paard hem zint, dan zal hij het papier nog wel eens bekijken. Een praktijkman die paarden kent. "Gek van zwart, oh man!" Dat wel. Zijn vaste hengstenhouder is Wout Huisman uit Bennekom, welke hengst die ook op stal had: "Als hengstenhouder stond ie me gewoon aan." Willem Wouda praat over de hengsten, en meer in het algemeen over de paarden, niet in superlatieven, zoals dat tegenwoordig bij velen bon ton is. "Een leuke hengst, een aardige merrie," zo geeft hij op understatement-achtige

manier aan hoe hij erover denkt.

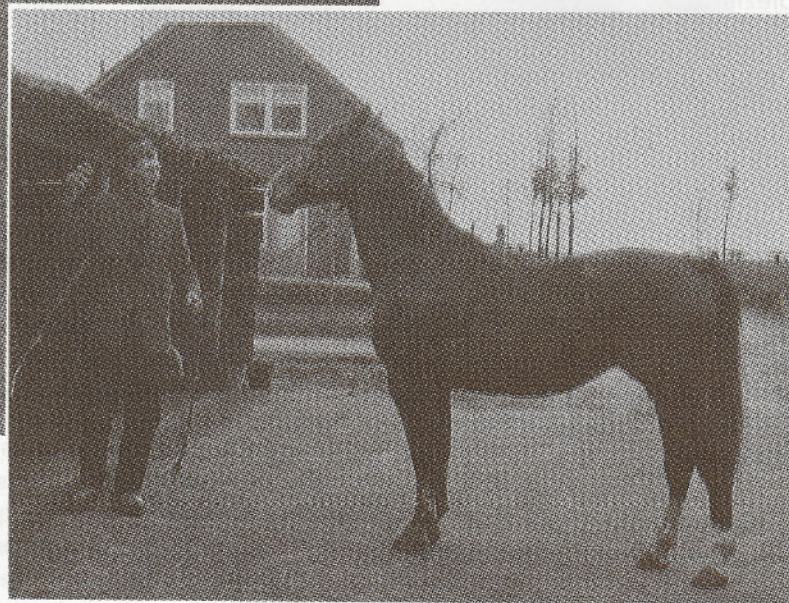
De moeder van de paarden die nu bij huis in de wei lopen was de Simon Bolivar-merrie Gereldine, een merrie die Wouda kocht toen ze 2 was. "Waarom ik die kocht? Ik moest een merrie hebben en deze zinde me. Ik had de paardenhandelaar V.d. Weert gebeld, die niet ver van Huisman afwoont, of die een merrie te koop had. De eerste die hij voorbracht, was niet goed genoeg maar Gereldine wel. Ik heb kunnen ruilen, die van mij was een oudere, een slachtpaard. De kinderen kwaad, dat snap je, want het paard dat wegging was ook hun paard. Gereldine bleek ook nog goed bloed te hebben. Simon Bolivar stond aan de kop van de keuring en dan zat daar het bloed van de Wittensteins achter." Gereldine werd in 1965 gefokt door C.G. van Stuivenberg uit Maurik uit de Karolus van Wittenstein X Antonstermerrie Corrie. Floregon, Noran en Floregon, dat waren op rij de vaders van de eerste drie kinderen van de 1.55 kleine Gereldine. Jeraldine ('68), Louise ('70) en Matador ('71) heetten ze. In 1972 kreeg Gereldine het eerste veulentje van Hoogheid. Wouda: "Ik was hier de eerste die mijn merrie liet dekken door Hoogheid. De mensen uit de buurt verklaarden me voor gek maar ik vond het een leuke hengst." Napolien werd geboren, een merrie die verkocht werd aan W.J. van de Ven uit Geffen. Napolien zou het tot keurmerrie brengen en zij bracht van Marconi de keurmerrie Bettina, de moeder van de goedgekeurde Vulcaan-zoon Factor.

Van Hoogheid kreeg Gereldine twee jaar op rij daarna weer een veulentje en zowel Orchidee als Pirouette zouden "ster" achter hun naam krijgen. Folio volgde als partner en die was verantwoordelijk voor de geboorte van de merrie Ramona, bevorderd tot keurmerrie met een AA als IBOP-resultaat, en het hengstveulen Staccato. Marius, de Hoogheid X Brigadier-hengst, verwekte bij Gereldine een hengstveulen dat niet lang na de geboorte in

Willem Wouda in het tenue van de rijvereniging op Mina.

Aan de Wakkerendijk in Blaricum met een pas op de Zuidlaarder markt verworven merrie.

1977 stierf. Drie veulens van Positief (Hoogheid X Karolus van Wittenstein) volgden: de zwarte keurmerrie Uraldine in 1978 en zij loopt nog steeds in de rijke wei voor het huis in Eemnes, inmiddels waarschijnlijk vergezeld van haar veulentje van Droomwals. Uraldina werd kampioen van de stermerries op de centrale keuring in Utrecht. Verder kwamen van Positief de vos-hengstveulens Vrijbouter en Zonnewijzer in de '79 en '81. Araldiena volgde in 1982 als dochter van Oran. Via hengstenhouder Huisman kwam een koper op de proppen: de

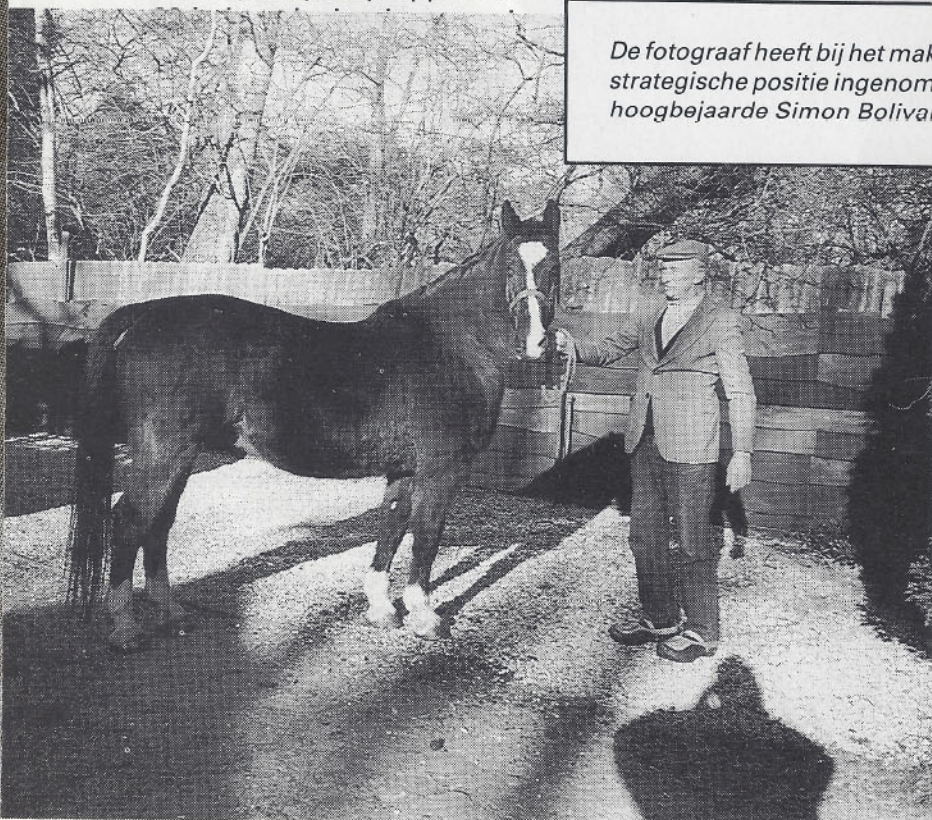
Doorn betaalde f 3000,- voor de dochter van Gereldine. Een jaar later had Wouda zelf weer een klant voor een bepaald soort paard en hoe hij ook zocht, hij kon geen geschikte vinden. Totdat hij op het idee kwam om Araldiena weer eens op te zoeken, die in Doorn op haar gemak in de wei liep. Hij kocht zijn eigen fokprodukt terug voor de opdrachtgever, de heer F. Kuyters uit Hilversum, en die had succes met de merrie: 1e op de lokale keuring in Blaricum, 3e op de centrale keuring in Midden-Beemster en later het keurpredikaat met

89 punten en een A voor de IBOP. Van Oran volgden het hengstveulen Boedijn en de merrie Carolineke, een jaar later de zwarte stermerrie Diane, waar nu een veulentje van Batello bijloopt. Pygmalion was de volgende in de rij en daarover zegt Wouda: "Die zinde me toch niet helemaal. De papieren wel, maar tussen de andere hengsten valt ie toch iets tegen. De veulentjes waren wel goed,

de dagelijkse rondgang die Willem Wouda langs zijn paarden maakt, om ze nog wat te voeren en gewoon omdat het contact voor het slapen gaan op prijs wordt gesteld, bemerkte hij dat Gereldine niet helemaal in orde was. Niet lang erna kwam ze niet meer overeind en toen was de tijd van de laatste ademtocht niet ver meer. Het veulen werd ondergebracht via de moederloze veulencentrale bij een fokker uit Noord-Brabant en dat leek eigenlijk heel goed te gaan. Totdat ook van die kant een onheilsbericht per telefoon kwam: het 19e veulen van Gereldine stierf aan een hersenvliesontsteking. Gereldine voldeed twee keer aan de eisen van het preferentschap maar Willem Wouda zou graag weten wat er van al haar kinderen terecht is gekomen: het prestatiepredikaat zou best eens tot de mogelijkheden kunnen behoren en dat zou dan toch een extra bekroning zijn op de fokkerij van Gereldine. Voor reacties: W. Wouda, Heidelaan 14, 3755 MT Eemnes, tel. 02153-83617.

Tekst: Bert van Wanrooij.
Foto's: familie-archief

De fotograaf heeft bij het maken van deze foto niet zo'n bijster strategische positie ingenomen. Willem Wouda stelt zijn hoogbejaarde Simon Bolivar-merrie Gereldine voor.

en daar gaat het toch om." Pygmalion zorgde voor de geboorte van Ferdinand en Generaal, twee hengstveulens van resp. '87 en '88. In '89 verwierp Gereldine en voordat ze daarna weer gedekt zou worden, liet Wouda haar eerst door V.d. Holst even nakijken: "Die vond dat we haar, ondanks haar hoge leeftijd, gerust weer konden dekken: hij vond haar wat dat betreft net een driejarige." Batello was de vader van het veulen dat pas geleden geboren werd. Het zou niet gelukkig aflopen met moeder Gereldine en zoon Jonkheer. Bij